VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Lausunto

24 .08.2018

VM/1233/00.00.05/2018

Oikeusministeriö

Lausuntopyyntönne 7.6.2018, VN/843/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain 1 §:n, rikoslain 2 a luvun ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 28 §:n muuttamisesta

Oikeusministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa edellä mainitusta luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Ministeriö toteaa lausuntonaan seuraavan.

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi sakon ja rikesakon määräämisestä annettua lakia (754/2010), rikoslakia (39/1889) ja sakon täytäntöönpanosta annettua lakia (672/2002). Muutosten mukaan rangaistusmääräyksellä tai sakkomääräyksellä ei voitaisi käsitellä rikosasiaa, jos sakotettavan aikaisemmat sakkorikokset osoittavat niiden toistuvuuden ja samankaltaisuuden perusteella ilmeistä piittaamattomuutta lain kielloista ja käskyistä ja niiden rikkomisista määrätyistä seuraamuksista. Jos henkilölle on käsiteltävänä olevaa rikkomusta edeltävän vuoden aikana tehtyjen tekojen perusteella määrätty vähintään kuusi sakkorangaistusta, rikkomus käsiteltäisiin tuomioistuimessa. Näin toistuvasti sakkorangaistuksiin syyllistyneille olisi mahdollista tuomita muuntorangaistus, jos sakkoa ei saada perityksi.

Sakon muuntosuhdetta muutettaisiin siten, että päiväsakoin määrätyissä sakoissa nykyisen kolmen päiväsakon asemesta neljää päiväsakkoa vastaisi yhden päivän vankeus. Muuntorangaistuksen vähimmäispituus alennettaisiin 60 päivästä 40 päivään.

Esityksen yleisenä tavoitteena on, että sakoista mahdollisimman suuri osa maksettaisiin vapaaehtoisesti ja että maksamatta jääneet sakot saataisiin perityksi ilman muuntorangaistusmenettelyä tai muuntorangaistuksen täytäntöönpanoa. Muuntorangaistuksella tavoiteltavan erityisestävän vaikutuksen säilyttämiseksi muuntorangaistus pyritään esityksen mukaan kohdistamaan vain sellaisiin henkilöihin, jotka välttelevät sakkonsa maksua tai eivät piittaa lain kielloista ja käskyistä, vaan syyllistyvät esimerkiksi jatkuvasti lieviin omaisuusrikoksiin. Esityksessä todetaan sen tavoitteeksi muuntorangaistuksen palauttaminen tällaisissa tapauksissa.

Esityksessä arvioidaan siinä tarkoitetuista muutoksista aiheutuvat vuosittaiset lisäkustannukset ainakin 10,8 milj. euroksi. Valtiovarainministeriö toteaa, että lisäkustannukset on otettu arvion suuruisina huomioon julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2019-2022.

Valtiovarainministeriö Snellmaninkatu 1 A, Helsinki PL 28, 00023 Valtioneuvosto Puh 0295 16001 (Vaihde) Faksi 09 160 33123 valtiovarainministerio@vm.fi www.vm.fi Y-tunnus 0245439-9

Ministeriö toteaa, että esityksessä tarkoitetuista muutoksista aiheutuvat kustannukset on katettava julkisen talouden suunnitelman ja valtion talousarvioiden mukaisten määrärahojen ja henkilötyövuosimäärien puitteissa, mikä tulee mainita esityksessä.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä Martti Hetemäki

Osastopäällikkö,
budjettipäällikkö Hannu Mäkinen

TIEDOKSI VM/VKO
VM/BO/Majanen, Inha, Taskinen